

دانشگاه علوم پزشکی تهران
دانشکده پرستاری و مامایی

عنوان:

طراحی و روان سنجی ابزار پیش‌بینی پایبندی به برنامه بازتوانی قلبی

پایان‌نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد

در

رشته پرستاری گرایش آموزش داخلی _ جراحی

نگارنده:

بهزاد همدانی

استاد راهنما:

جناب آقای دکتر هومن شهسواری

استاد مشاور:

جناب آقای دکتر مجتبی ویس مرادی

۱۳۹۴

شماره پایان‌نامه: ۸۱۲

چکیده

طراحی و روان سنجی ابزار پیش بینی پایبندی به برنامه بازتوانی قلبی

زمینه و هدف: بیماری‌های قلبی و عروقی شیوع بالایی در ایران و جهان دارند. با وجود اینکه مزایای برنامه‌های بازتوانی قلبی مکرراً مورد تأکید قرار گرفته است اما پایبندی به این برنامه همچنان پایین است. از آنجایی که ابزار مناسبی جهت پیش‌بینی پایبندی به برنامه بازتوانی قلبی موجود نمی‌باشد، هدف مطالعه حاضر طراحی و روان سنجی ابزار پیش‌بینی پایبندی به برنامه بازتوانی قلبی جهت افراد شرکت کننده در برنامه بازتوانی قلبی می‌باشد.

مواد و روش‌ها: این پژوهش مطالعه‌ای روش‌شناسی است. گویه‌های اولیه ابزار از یافته‌های حاصل از یک پژوهش کیفی، تحت عنوان "عوامل انگیزنده پایبندی به برنامه بازتوانی قلبی" استخراج شد، علاوه بر آن مروری بر منابع موجود برای افزایش تعداد و غنی سازی گویه‌ها انجام شد. روایی ابزار به روش اعتبار صوری، محتوی و روایی سازه مورد سنجش قرار گرفت همچنین پایایی ابزار با استفاده از شیوه همسانی درونی و آزمون - باز آزمون بررسی گردید.

یافته‌ها: در ابتدا ابزار ۱۰۹ گویه ای به دست آمده از یافته های پژوهش کیفی و مروری برمتون با تحلیل روایی به ابزاری مشتمل بر ۷۱ گویه تغییر یافت. در مرحله بعدی با انجام تحلیل عاملی اکتشافی ۹ گویه که دارای بار عاملی کمتر از ۰/۳ بودند در مرحله اول حذف شدند همچنین در طی فرایند تحلیل، ۵ گویه که بار عاملی مشابه در بین دو عامل داشتند حذف شدند، یک سوال نیز به عنوان سوال کلی و مستقل تعیین گردید. تحلیل عاملی اکتشافی با شیوه تحلیل مؤلفه اصلی و چرخش واریماکس ۵ بعد شامل: قبول مرکز، علاقمندی به سلامت، احساس نیاز، کنترل فردی بر شرایط، تشویق و توصیه را آشکار کرد که ۴۵/۲۳ درصد واریانس مشترک را تبیین می‌کردند. ضریب آلفای کرونباخ (۰/۹۳۵) همسانی درونی مناسب ابزار را نشان داد. آزمون مجدد به فاصله دو هفته نمایانگر ثبات مناسب ابزار (۰/۹۵) بود.

نتیجه‌گیری: ابزار پیش‌بینی پایبندی به برنامه بازتوانی طراحی شده حاصل از این مطالعه یک ابزار پایا و معتبر جهت پیش‌بینی رفتار رها سازی برنامه توسط بیماران مشارکت کننده در برنامه بازتوانی قلبی می‌باشد و می‌تواند به‌عنوان ابزاری کارا و مناسب برای شناسایی این بیماران توسط پرستاران و سایر متخصصین بهداشت و درمان در مراکز بازتوانی قلبی مورد استفاده قرار گیرد.

کلیدواژه‌ها: روان‌سنجی؛ پایبندی؛ بازتوانی قلبی؛ بیمار قلبی؛ پرستار.

Tehran University of Medical Sciences

school of Nursing and Midwifery

Title:

**Designing and psychometric evaluation of an
instrument for prediction of adherence to cardiac
rehabilitation program**

**A thesis/ dissertation submitted as partial fulfillment of the requirement for Master
of Science(MSc) Degree**

By:

Behzad Hamedani

Supervisor:

Hooman Shahsavari

Cosupervisor:

Mojtaba Vaismoradi

2016

Register number:812

Development and psychiatric evaluation of the instrument of adherence to the rehabilitation program

Abstract

Introduction: Cardiovascular diseases are the most leading cause of disability and death in Iran and over the world. Although the benefits of rehabilitation programs have been frequently emphasized, no appropriate tool is available to predict patients' adherence to rehabilitation programs.

Aim: The aim of this study was to design the instrument of adherence to the rehabilitation program and evaluate its psychometric properties.

Initial items of this instrument were extracted. **Methods:** This was a methodological study from the findings of an Iranian qualitative study entitled "factors motivating adherence to the cardiac rehabilitation program". Moreover a review of literature was conducted to increase the number of items and enhance the comprehensiveness of the item pool. The reliability of the tool was checked using face and content validity. Also, the reliability was checked using internal consistency and the test-retest method.

Results: This instrument was consisted of 109 items developed at the beginning of the psychometric evaluation process. Content validity led to reduction of the number of items to 71 items. During exploratory factor analysis, considering a load factor less than 0.3, 9 items were deleted. Also five items that had similar load factors between two factors were excluded, and one item was determined as a general and independent one. The exploratory factor analysis with the principal components method and Varimax rotation revealed five factors including 'the acceptance of rehabilitation center', 'being interested in health', 'feeling a need', 'personal control over the situation', and 'encouragement and advice' explained 45.23% of common variance. Cronbach's alpha coefficient ($\alpha = .935$) showed an acceptable internal consistency. The test-retest with a two week interval represented the stability of the tool ($r = .95$)

Conclusion: The instrument of adherence to the rehabilitation program designed in this study is a reliable and valid instrument for predicting behaviors by patients participating in a cardiac rehabilitation program. Therefore, it can be used by nurses and other healthcare professionals in cardiac rehabilitation centers.

Key words: psychometric properties, adherence, cardiac rehabilitation, cardiac patient, nurse.